

Číslo: 5354/2024-11.1.1/ssch
12958/2024
12959/2024-int.
Bratislava, 19. februára 2024

ROZHODNUTIE

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **rozhodlo** v zmysle § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o právnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní konania o podnete pre navrhovanú činnosť „**PLÁN VYUŽÍVANIA LOŽISKA (ROZŠÍRENIE DOBÝVANIA) Nevyhradeného nerastu – čadiča Lom BULHARY - SMREČINY**“, navrhovateľa UNICO s.r.o., Závodská 42, 010 01 Žilina, IČO 36 392 715, takto:

Navrhovaná činnosť „**PLÁN VYUŽÍVANIA LOŽISKA (ROZŠÍRENIE DOBÝVANIA) Nevyhradeného nerastu – čadiča Lom BULHARY - SMREČINY**“ uvedená v odôvodnenom písomnom podnete

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

Dňa 19. 07. 2023 bol na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) doručený podnet od **Okresného úradu Lučenec, odboru starostlivosti o životné prostredie, Námestie republiky 26, 984 36 Lučenec** (ďalej len „podávateľ podnetu“) na začatie konania podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“), v súvislosti s navrhovanou činnosťou „**PLÁN VYUŽÍVANIA LOŽISKA (ROZŠÍRENIE DOBÝVANIA) Nevyhradeného nerastu – čadiča Lom BULHARY - SMREČINY**“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“), navrhovateľa UNICO s.r.o., Závodská 42, 010 01 Žilina, IČO 36 392 715 (ďalej len „navrhovateľ“).

Navrhovaná činnosť predstavuje banskú činnosť, dobývanie nevyhradeného nerastu (čadiča), rozšírenie Lomu Bulhary – Smrečiny v okrese Lučenec, v Banskobystrickom kraji. Navrhovaná činnosť sa plánuje vykonávať na novovytvorenej parcele č. KN-C č. 363/61, v katastrálnom území Bulhary. Celková plocha dotknutá navrhovanou činnosťou bude 3,99 ha s plánovanou ročnou ťažbou cca 98 120 ton/rok.

Navrhovaná činnosť je v zmysle prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov zaraditeľná nasledovne:

1. Ťažobný priemysel

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zist'ovacie konanie)
11.	Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku	od 200 000 t/rok alebo od 10 ha záberu plochy	od 100 000 t/rok do 200 000 t/rok alebo od 5 ha do 10 ha záberu plochy

Nakoľko navrhovaná činnosť nedosahuje prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, MŽP SR postupovalo v súlade s § 19 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov.

Podávateľ podnetu uvádza, že navrhovateľ vykonáva ťažbu nevyhradeného nerastu – čadiča banským spôsobom na pozemku parc. KN-C 363/15, lesné pozemky o výmere 9 997 m² v k. ú. Bulhary, okres Lučenec na základe nájomnej zmluvy č. j. ZML82/2019 a na základe rozhodnutia vydaného Obvodným banským úradom Banská Bystrica. Uvedená činnosť nebola posudzovaná podľa zákona o posudzovaní vplyvov, nakoľko nedosahuje prahové hodnoty pre zist'ovacie konanie uvedené v prílohe č. 8 časti B zákona o posudzovaní vplyvov. Ťažobným prieskumom bolo overené podstatné zníženie množstva zásob a vzhľadom na to bude povolená banská činnosť na pôvodnej ploche, na parc. C KN č. 363/15 o výmere 9 997 m² s ročnou ťažbou 36 400 ton ukončená skôr. Z toho dôvodu plánuje navrhovateľ rozšíriť jestvujúci Lom Bulhary – Smrečiny podľa geometrického plánu č. G1-109/2023 a pokračovať ďalej v dobývaní nevyhradeného nerastu – čadiču na novovytvorenej parcele č. KN-C 363/61 lesné pozemky o výmere 3,99 ha, s ročnou plánovanou ťažbou cca 98 120 ton. Podávateľ podnetu zároveň poukazuje, že na danom území ťaží aj iná spoločnosť, a to PK Metrostav a. s., Kragujevská 11, 010 00 Žilina.

Na základe vyššie uvedených skutočností je podávateľ podnetu toho názoru, že navrhovaná činnosť, ktorú žiada povoliť navrhovateľ, má byť predmetom konania podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR upovedomilo podľa § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), listom č. 11305/2023-11.1.1/ssch, 64526/2023 zo dňa 14. 08. 2023, známym účastníkom konania, že podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku dňom doručenia podnetu začalo v súlade s § 19 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov konanie o podnete, v ktorom MŽP SR rozhodne, či navrhovaná činnosť podlieha posudzovaniu podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

V súlade s § 19 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, MŽP SR zároveň informovalo Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, ul. 9 mája č. 2, 975 90 Banská Bystrica, ako povoľujúci orgán (ďalej len „povoľujúci orgán“), o začatí konania o podnete a vyžiadalo od navrhovateľa podľa § 19 ods. 7 zákona o posudzovaní vplyvov a následne aj od povoľujúceho

orgánu predloženie informácií na objasnenie požiadaviek podnetu (napr. projektovú dokumentáciu pre územné konanie). Požadované informácie doručil povolujúci orgán na MŽP SR dňa 04. 09. 2023, listom č. 64526/2023 zo dňa 04. 09. 2023 a navrhovateľ dňa 06. 09. 2023.

MŽP SR následne za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, požiadalo povolujúci orgán, dotknutú obec, rezortný orgán a dotknuté orgány o zaujatie stanoviska k predmetu podaného podnetu listom č. 11305/2023-11.1.1.ssch, 75995/2023, int. 75996/2023 zo dňa 26. 09. 2023 v lehote do 15 pracovných dní odo dňa doručenia tohto upovedomenia. MŽP SR zároveň z dôvodov uvedených v obsahu doručeného podnetu vyzvalo v súlade s § 32 ods. 3 správneho poriadku dotknutú obec Bulhary ako účastníka konania o vyjadrenie sa k súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce, vrátane uvedenia funkcie dotknutého územia v zmysle platnej územnoplánovacej dokumentácie obce a rovnako žiadalo uviesť možný časový, priestorový a prevádzkový súvis s existujúcimi alebo plánovanými investíciami v dotknutom území.

Informácia podľa § 24 ods. 1 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov o predmetnom podnete bola zverejnená na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/podnet-podla-19-zakona-c-24-2006-z-z-o-posudzovani-vplyvov-na-zivotne->

Navrhovateľ v liste zo dňa 31. 08. 2023 doručeným na MŽP SR dňa 06. 09. 2023 (list uvedený v skrátenom znení) navrhuje vydať rozhodnutie o neposudzovaní navrhovanej činnosti. Navrhovateľ uvádza, že ťažobným prieskumom bolo overené podstatné zníženie množstva zásob nerastu a vzhľadom na to bude ťažba ukončená na pôvodnej ploche, na parc. C KN č. 363/15 o výmere 9 997 m² s ročnou ťažbou o 36 400 ton ukončená skôr. Z tohto dôvodu plánuje navrhovateľ rozšíriť jestvujúci lom Bulhary – Smrečiny podľa geometrického plánu č. G1-109/2023, evidovaným Okresným úradom v Lučenci, a podľa Plánu využívania nevyhradeného nerastu – čadiča, (Rozšírenie dobývania) – lom Bulhary – Smrečiny, apríl 2023 a pokračovať ďalej v dobývaní nevyhradeného nerastu – čadiča v tejto lokalite. V neposlednom rade je podľa navrhovateľa potrebné urobiť postupný prechod etáží z pôvodnej plochy na novovytvorenú parcelu. Navrhovateľ v predmetnom liste zaslal nasledujúce dokumenty (zoznam je uvedený v pôvodnom znení):

- Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu – čadiča (Rozšírenia dobývania) – lom Bulhary – Smrečiny, spracovaný Ing. J. Beckom, apríl 2023,
- geometrický plán na oddelenie nehnuteľnosti parcely č. 363/61, s výmerou 3 ha a 9995 m², obec Bulhary,
- stanovisko Okresného úradu Lučenec, odboru starostlivosti o životné prostredie zo dňa 15. 06. 2023,
- stanovisko Okresného úradu Lučenec, odboru starostlivosti o životné prostredie zo dňa 22. 05. 2023,
- stanovisko obce Bulhary zo dňa 11. 05. 2023,
- stanovisko Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica zo dňa 03. 07. 2023,
- stanovisko Okresného úradu Lučenec, odboru starostlivosti o životné prostredie zo dňa 07. 06. 2023,
- stanovisko Okresného úradu Lučenec, odboru starostlivosti o životné prostredie zo dňa 02. 06. 2023,
- stanovisko Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici zo dňa 29. 05. 2023,
- stanovisko Okresného úradu Lučenec, pozemkového a lesného odboru zo dňa 16. 05. 2023,

- stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci zo dňa 02. 06. 2023.

Predmetom navrhovanej činnosti je pokračovanie v dobývaní ložiska nevyhradeného nerastu – čadiča v nadväznosti na doterajšie dobývanie. Plocha určená na ďalšie dobývanie je vyčlenená geometrickým plánom č. G1-103/2023, ktorý úradne overila Ing. Ľubica Lámiová dňa 27. 02. 2023. Rozšírenie hranice dobývania západným smerom je určené pozemkom C-KN par. č. 363/61 o výmere 39 995 m², druh lesný pozemok. Lom Bulhary lokalita Smrečiny, na ktorom sa navrhuje realizovať ťažba lomového kameňa, sa nachádza v okrese Lučenec v katastrálnom území obce Bulhary cca 1,6 km východne od obce Bulhary, v severozápadnom cípe Cerovskej vrchoviny a približne 800 m južne od vrchu Malý Bučeň. Územie je prístupné udržiavanými poľnými a lesnými cestami.

V lome sa budú vykonávať ťažobné práce metódou lomového etážového dobývania. Rozpojovanie hornín bude vrtno-trhacími prácami malého rozsahu. Nakladanie rozpojenej horniny sa bude vykonávať za pomoci nakladača. Hornina sa bude v prípade odbytu drviť na mobilnom drviči, prípadne upravovať na mobilnom triediči.

Skutočný plošný rozsah ložiska je väčší ako hranice určené geometrickým plánom vytvorením pozemku par. č. KN-C 363/61. Hranice čadiča sú určené umelo hranicou pozemku v rámci ktorého bol vykonaný výpočet zásob suroviny v kategórii vyťažiteľných zásob. Celkový objem zásob vrátane skrývky je 1 302 800 m³. Objem zásob je z celej plochy lomu na par. č. KN-C 363/15 a 363/61 s ich stavom k 08. 03. 2023. Výkaz skrývky nad blokom zásob s priemernou hrúbkou 6,0 m je v množstve 224 520 m³. Podľa zistených údajov z doterajšieho dobývania vnútorná skrývka (zahlinenie a ílovité vrstvy na okrajoch sopúcha) predstavuje 30 - 40 % objemu ložiska. Odpočítaním objemu skrývky a redukciou zásob o vnútornú skrývku je stav vyťažiteľných zásob 700 882 m³ = 1 962 470 ton.

Na obdobie do vydobytia zásob v rozsahu parcely č. 363/61 sa neuvažuje s geologickým prieskumom. Informácie získané z predchádzajúceho dobývania (otvorené steny III. a IV. etáže) sú pre navrhovanú činnosť z hľadiska geologických pomerov dostačujúce. V plánovanej ploche sa počíta s ťažbou na štyroch ťažobných úrovniach:

- I. ťažobná etáž (I. E) na úrovni +345 m, na ktorej sú vypočítané zásoby v množstve 184 642 m³ = 516 998 ton, ktoré sú hodnotené ako zásoby pripravené,
- II. ťažobná etáž (II. E) na úrovni +360 m, na ktorej sú vypočítané zásoby v množstve 149 758 m³ = 419 322 ton, ktoré sú hodnotené ako čiastočne pripravené,
- III. ťažobná etáž (III. E) na úrovni +375 m, na ktorej sú vypočítané zásoby v množstve 239 443 m³ = 670 440 ton sú hodnotené ako zásoby nepripravené a
- IV. ťažobná etáž (IV. E) na úrovni +390 m, na ktorej sú vypočítané zásoby v množstve 127 039 m³ = 355 710 ton sú hodnotené ako zásoby nepripravené.

Lom v časti, kde sa plánuje s dobývaním je otvorený dostatočne. V častiach I. a II. ťažobného rezu (parcela č. 363/15), kde sa ťažba už vykonáva, je skrývka vo väčšej miere odstránená. V časti rozšírenia dobývania (parcela č. 363/61) je nutné plochu odňať z lesného pôdneho fondu a vykonať depóniu skrývky - vykonávať sa bude postupne podľa prípravy ťažobných rezov II., III. a IV. na ťažbu.

Vzhľadom na otvorený lom I. a II. etážou je výhodné zmeniť dobývanie na dobývanie v vzostupných etážach (dovrchne). Tento postup dobývania je vhodný aj pre postupné odlesňovanie a tým aj postupnú depóniu skrývky v etážach III. - IV.

Na pozemku par. č. 363/61 je nutné po odlesnení urobiť skrývku v plnom rozsahu postupne, ako budú otvárané jednotlivé ťažobné rezy. Hrúbka skrývky je v priemere 6 m, svah skrývky je nutné dodržať v pomere 1 : 3.

Max. výška lomovej steny je 15 m. V danom prípade to je:

- I. Etáž na kóte 345 m. n. m. s výškou steny 15 m,
- II. Etáž na kóte 360 m. n. m. s výškou steny 15 m,
- III. Etáž na kóte 375 m. n. m. s výškou steny 15 m a
- IV. Etáž na kóte 390 m. n. m. s výškou steny 10 – 20 m.

Šírka ťažobnej plošiny je minimálne 3 m, s výnimkou otvárania plošiny na príslušnom ťažobnom reze a zostatkovej plošiny po dot'azovaní rezu. Sklon ťažobného rezu zodpovedá uhlom 70° – 80°. Sklon ťažobnej steny (dočasný aj trvalý) sa stanovuje na hodnotu 70,0°. Generálny svah lomu je definovaný ako uhol, ktorý zvierajú spojnice hlavy najvyššieho rezu s päťou najnižšieho rezu s horizontálnou rovinou $\psi = 62,25^\circ$. Spôsob rozpojovania hornín bude vykonávaný vrtnotrhačmi prácami malého rozsahu s použitím brizantných trhavín (danubit, polonit alebo vhodnou schválenou trhavinou). Vrtnotrhacie práce budú zabezpečované dodávateľsky, odborne spôsobilou organizáciou. V ťažobnom priestore nebudú umiestnené žiadne banské ani iné stavby. Prístupová komunikácia sa nachádza mimo ložiska čadiča.

V lome v súčasnosti nie je zriadená elektrická prípojka a ani sa s ňou nezvažuje. V prípade potreby bude v priestoroch lomu nasadená elektrocentrála typu GEH 275, resp. iné rovnocenné zariadenie. Pre možnosť výkonu víťacích prác bude lom vybavený dieselkompresorom. Pri výkone činnosti vykonávanej banským spôsobom sa zvažuje s nasledovnými mechanizmami: buldozér – KOMATSU, resp. CATERPILLAR - 1 ks, kolesový nakladač VOLVO - 1 ks, hydraulické lyžicové rýpadlo na pásovom podvozku, CATERPILLAR - 1 ks, nákladné automobily TATRA, resp. MAN - 2 alebo 3 ks, kompresor - 1 ks, vrtná mobilná súprava - 1 ks.

MŽP SR listom č. 11305/2023-11.1.1/ssch, 85665/2023 zo dňa 09. 11. 2023, požiadalo v súlade s § 32 ods. 3 správneho poriadku, na základe pripomienok doručených v stanoviskách, navrhovateľa o doplňujúce informácie na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich z predmetných stanovísk. Doplňujúce informácie doručil navrhovateľ dňa 22. 11. 2023.

MŽP SR po preštudovaní podkladov navrhovanej činnosti a po zohľadnení doplňujúcich informácií od navrhovateľa uvádza nasledovné vyjadrenia k doručeným stanoviskám, ktoré uvádza v skrátenom znení:

- **Povoľujúci orgán** (list. č. 75996/2023/26.09.2023 zo dňa 05. 10. 2023) potvrdil svoje stanovisko uvedené v liste zo dňa 04. 09. 2023, v ktorom sa vyjadril, že navrhovanú činnosť nie je potrebné posudzovať v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov, pretože predmetná činnosť sa má vykonávať na ploche 3,99 ha s celkovou ročnou ťažbou plánovanou do 98 120 t/rok, čo znamená že nie sú prekročené prahové hodnoty podľa prílohy 8. zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.

- **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy** (list. č. 78354/2023 zo dňa 17. 10. 2023) vo svojom stanovisku ako dotknutý orgán uviedol, cit.: „Navrhovaná činnosť predstavuje dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu (čadiča), t. j. podľa § 3 písm. a) zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov ide o činnosť vykonávanú banským spôsobom. Pre prípravu takejto činnosti je nevyhnutné najprv vykonať ložiskový geologický prieskum, ktorým sa overí rozsah ložiska, kvalita a typy surovín ako podklad pre následné spracovanie výpočtu zásob ložiska nevyhradeného nerastu v súlade s príslušnými ustanoveniami

zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov. Výpočet zásob môže spracovať iba fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá má geologické oprávnenie (§ 4 ods. 1 písm. a) geologického zákona) a zároveň zodpovedný riešiteľ spĺňa kritéria odbornej spôsobilosti na vykonávanie ložiskového geologického prieskumu (§ 9 ods. 2 písm. b) geologického zákona).“

Dotknutý orgán ďalej uvádza, že podľa § 18 ods. 2 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov sa záverečná správa s výpočtom zásob ložiska predkladá na posúdenie a schválenie Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, doteraz však záverečná správa z ložiskového geologického prieskumu s výpočtom zásob nebola na schválenie predložená.

Vyjadrenie MŽP SR: Podľa § 3 písm. a) zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov predstavuje navrhovaná činnosť dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu (čadiča), t.j. ide o činnosť vykonávanú bankým spôsobom, pre ktorú nie je nevyhnutné vykonať ložiskový geologický prieskum. Potrebu nevykonania geologického prieskumu MŽP SR zdôvodňuje hlavne z týchto dôvodov: Rozšírenie dobývania nadväzuje na už otvorené ložisko nevyhradeného nerastu – čadiča, kde sú už geologické pomery overené – známe, môže dôjsť len k nepodstatným zmenám z titulu zahĺbenia a ílovitých vrstiev na okrajoch sopúcha; Rozšírenie dobývania je len o celkovú plochu na pozemku C-KN par. č. 363/61 o výmere 39 995 m² a ďalšie vykonávanie geologického prieskumu by bolo neúčelné a ekonomicky nerentabilné vzhľadom k vypočítanému množstvu vyťažiteľných zásob 700 882 m³; K povoleniu činnosti vykonávanej bankým spôsobom sa v zmysle § 17 a § 18 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov sa k žiadosti o povolenie banskej činnosti prikladá Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu – čadiča (Rozšírenia dobývania) – Lom Bulhary – Smrečiny (ďalej len „PVL“), spracovaný odborne spôsobilou osobou. PVL okrem iného obsahuje podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov podľa prílohy č. 1 Plán využívania ložiska č. 1.2.2. Stav zásob ložiska vypočítaný na základe výsledkov geologického prieskumu alebo kvalifikovaného odhadu; Navrhovateľom predložený PVL túto informáciu obsahuje, a to na strane č. 6, ods. č. 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 - výpočet stavu zásob; V zmysle § 7 ods. 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 33/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov sa výpočet zásob vypracováva a predkladá pri projektovaní výhradných ložísk.

MŽP SR rovnako uvádza, že podľa § 7 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov je ložisko nevyhradeného nerastu súčasťou pozemku. Ložiskový prieskum a hospodárenie so zásobami výhradných ložísk upravuje § 11 až 14 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. Podľa § 17 ods. č. 1 a § 18 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov sa toto ustanovenie vzťahuje na ložisko vyhradeného nerastu, a teda sa nevzťahuje na navrhovanú činnosť, ktorá predstavuje ťažbu nevyhradeného nerastu.

- **Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, Bratislava 851 01 (list. č. OU-LC-OSZP-2023/006376-005 zo dňa 09. 10. 2023)**

Podávateľ podnetu postúpil MŽP SR, ako príslušnému orgánu v danej veci, vyjadrenie Združenia domových samospráv, Rovniankova 14, Bratislava 851 01 (ďalej len „ZDS“) zo dňa 02. 10. 2023 k navrhovanej činnosti.

ZDS ako dotknutá verejnosť vo svojom vyjadrení uvádza, že cit.: Podľa položky č. 1.11 „Ťažobný priemysel: Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku“ prílohy č. 8 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je predmetný zámer buď predmetom povinného zisťovacieho konania alebo hodnotenia vplyvov na životné prostredie ak činnosť ešte nebola posúdená podľa zákona č. 24/2006 Z. z. alebo je predmetom povinného zisťovacieho konania ak už posúdená bola podľa § 18 ods. 2 písm. c resp. písm. d zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie MŽP SR: Navrhovanú činnosť možno v zmysle prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov zaradiť do položky č. 11. Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku, do časti A (povinné hodnotenie) od 200 000 t/rok alebo od 10 ha záberu plochy alebo do časti B (zisťovacie konanie) od 100 000 t/rok do 200 000 t/rok alebo od 5 ha do 10 ha záberu plochy, avšak nakoľko nedosahuje prahové hodnoty v nej uvedené nie je predmetom konania podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

ZDS ďalej zaujíma vyhodnotenie vplyvov na krajinu, jej zmenu v dôsledku navrhovanej činnosti ako aj návrh rekultivácie, ktorý je potrebné tiež posúdiť.

Vyjadrenie MŽP SR: Vyhodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia v zmysle jednotlivých bodov prílohy č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov je súčasťou tohto rozhodnutia. Spätná rekultivácia bude riešená a vyhotovená znalcom v obore lesníctva po rozhodnutí o zmene využívania územia, ktorá bude schvaľovaná príslušným Okresným úradom, pozemkovým a lesným odborom v konaní o dočasnom vyňatí lesných pozemkov z plnenia funkcií lesa a taktiež bude schvaľovaná štátnym podnikom LESY SR, š.p., ktorý je vlastníkom dotknutých pozemkov.

Podľa ZDS sú informácie o predpokladanej ťažbe robené len odhadom a to tak, aby sa javilo, že ťažba bude podlimitná. Avšak je potrebné si zistiť presne koľko je ložisko a na koľko má navrhovateľ oprávnenie.

Vyjadrenie MŽP SR: V predložennom PVL sa na strane č. 6. uvádza výpočet stavu zásob ako aj zdôvodnenie prečo sa neuvažuje s geologickým prieskumom, nakoľko je lom dostatočne otvorený. Tieto zásoby sú uvedené ako maximálne hodnoty, pričom pri ročnej bilancii zásob sú možné zmeny vzhľadom na zahĺbenie ílovitým materiálom v okrajových častiach čadičového sopúcha (vnútornej skrývky). Podľa navrhovateľa môžu zásoby kolísať len smerom nadol, to znamená, že ročná ťažba neprekročí 98 tis. ton/rok. Vzhľadom na uvedené ako aj na to, že ide o malý lom v špecifickom teréne, navrhovateľ uvádza, že technologicky ani odbytovo nedokáže prekročiť uvedené ročné ťažby. Momentálne navrhovateľ ťaží do 50 tis. ton ročne.

ZDS tiež žiada vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl. 4 Smernice č. 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva a to aj spôsobom predpokladaným v § 16 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) (ďalej len „zákon o vodách“) a Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. ZDS to žiada vyhodnotiť odborným posudkom (§ 16a ods. 3 zákona o vodách) alebo znaleckým posudkom (§ 17 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Pri tomto vyhodnotení žiada ZDS vyhodnotiť, akým

spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko. Taktiež žiada v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnuť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR má za to, že hydrogeologické pomery predmetného územia navrhovanej činnosti sú jednoduché, nakoľko lom je bez prítoku vody a nachádza sa vysoko nad miestnou eróznou bázou. V okolí lomu nie sú žiadne pramene, ani vodné toky, pôjde teda len o odvodnenie zrážkových vôd. Tie môžu z časti infiltrovať do podlažia, prevažne však budú odvádzané samospádom. Geologické prostredie sa vyznačuje puklinovou priepustnosťou. Počas realizácie navrhovanej banskej činnosti musí navrhovateľ plne rešpektovať zákon o vodách a vykonávať všetky dostupné opatrenia tak, aby nedošlo k ohrozeniu kvality povrchových a podzemných vôd.

ZDS taktiež požaduje vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa § 5 až § 7 zákona č. 146/2023 o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov o ovzduší (ďalej len „zákon o ochrane ovzdušia“) a § 27 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, a to odborným posudkom emisno-imisného posudku a akustického posudku alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore. ZDS požaduje v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnuť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

Vyjadrenie MŽP SR: Navrhovaná činnosť je projektovaná na území, ktoré nie je v zmysle § 9 zákona o ochrane ovzdušia oblasťou vyžadujúcou osobitnú ochranu ovzdušia. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k nadmernému znečisťovaniu ovzdušia, nakoľko sa nachádza v lesnom prostredí, cca 2 km od obce Bulhary. Ide o pokračovanie dobývania tohto nevyhradeného nerastu v dotknutej lokalite. Zdroje prašnosti budú na ťažobných etážach v miestach dobývania a na mieste osadenia mobilnej linky, t.j. na úrovni základného lomového dvora na kvóte 330 až 370 m n. m., ktorý je otvorený smerom na SZ. Množstvo emisií pri ročnej ťažbe cca 98 tis. ton a 2120 prevádzkových hodín ročne sa predpokladá 0,564 kg TZL/hod. pri neodprášených zariadeniach. Navrhovateľ plánuje použitím skrápania – zahmlievania zdrojov emisií znížiť zdroj emisií o cca 80 %, t.j. 0,113 kg TZL/hod. Spôsob zisťovania množstiev vypúšťaných znečisťujúcich látok do ovzdušia plánuje navrhovateľ vykonať výpočtom pomocou všeobecných emisných faktorov.

ZDS zároveň požaduje vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: klíma, biodiverzita, voda, vzduch, energie a územná stabilita biodiverzity; pričom v každom z týchto faktorov žiada zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle § 12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR uvádza, že vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia sú vyhodnotené v rámci tohto rozhodnutia.

- **Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia** (list č. 11126/2023/ODDUPZP-2 zo dňa 09. 10. 2023) vo svojom stanovisku ako dotknutý orgán uviedol, že v zmysle záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrického kraja je potrebné rešpektovať regulatívy a to, cit.: „2.3.4. ťažbu nerastov realizovať pri zohľadnení zdôvodnených potrieb v takom rozsahu, takým spôsobom a na takých miestach, aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom na životné prostredie, režim podzemných vôd a aby tým neboli ohrozené záujmy ochrany prírody (predmet ochrany v danom území). 4.5. Rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability. 4.6. Rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny. 4.13. Zabezpečiť zvýšenie ekologickej stability a obnovu biologickej rozmanitosti v územiach a krajinných segmentoch a narušeným prírodným a životným prostredím. 4.16. Riešiť ochranu nerastného bohatstva a jeho racionálne využívanie v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a s organizáciou priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny, zachovania terénneho reliéfu, kultúrneho dedičstva a súčasnej krajinnej štruktúry.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR má za to, že navrhovateľ je povinný dodržiavať všetky zákonom stanovené podmienky a taktiež v zmysle záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrického kraja rešpektovať všetky uvedené regulatívy.

- Dotknutý orgán ďalej uvádza, že v zmysle návrhu regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Lučenec (Esprit, 2019) sa v blízkosti plánovaného rozšírenia a zriadenia dobývacieho územia nachádza biocentrum regionálneho významu Kamenná stráň – Bukovina (RBc3), kde je medzi ohrozeniami biocentra uvedená aj ťažba nerastných surovín. Dotknutý orgán v manažmentových opatreniach pre uvedené biocentrum uvádza, cit.: „uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch – vylúčenie holorubov, na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty), pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete, maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa, postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov, v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa, udržiavať stavy kopytníkov na úrovni neohrozujúcej obnovu žiadnej z drevín pôvodného zloženia, minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok, systematickou údržbou lesných ciest minimalizovať vodnú eróziu, využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva, využívať pôvodný genofond drevín na obnovu lesa, vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy, nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra, nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry.“

Vyjadrenie MŽP SR: Dotknuté územie sa nachádza mimo lokalít európskej sústavy chránených území Natura 2000 a území národnej sústavy chránených území. Navrhovateľ plánuje

uskutočňovať dobývanie vzostupnými etážami, pričom majú vzniknúť 4 etáže s výškou cca 15 m. Tento postup dobývania je vhodný pre postupné odlesňovanie, čo je šetrné k lesom a taktiež sa tým predíde vznikaníu holorubov.

Dotknutý orgán taktiež poukazuje na to, že v blízkosti (do 700 m) plánovaného rozšírenia navrhovanej činnosti sa nachádzajú ďalšie dva dobývacie priestory (dobývací priestor Bulhary, dobývací priestor Konrádovce) a jeden potenciálny dobývací priestor (dobývací priestor Šíd). Dotknutý orgán vníma nutnosť brať do úvahy všetky negatívne dôsledky podobných činnosti v blízkom a širšom okolí vo vzájomnej súvislosti a vyhodnotiť ich kumulatívne. Dôležitý je tiež aspekt trvania a návratnosti do pôvodného stavu. Dotknutý orgán ďalej uvádza, že podľa § 18 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, cit.: „*Ak viacero na seba nadväzujúcich zmien tej istej činnosti, ktoré samostatne nedosahujú prahové hodnoty, ale v súčte ich dosahujú alebo prekračujú, považujú sa tieto zmeny činnosti za jednu činnosť.*“ Rovnako v zmysle § 11 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí uvádza, že cit.: „*Územie nesmie byť zaťažované ľudskou činnosťou nad mieru únosného zaťaženia*“ a zároveň v zmysle § 13 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí dotknutý orgán dopĺňa, cit.: „*Ak možno so zreteľom na všetky okolnosti predpokladať, že hrozí nebezpečenstvo nenávratného alebo závažného poškodenia životného prostredia, nesmie byť pochybnosť o tom, že k takému poškodeniu skutočne dôjde, dôvodom pre odklad opatrení, ktoré majú poškodeniu zabrániť.*“ Dotknutý orgán ďalej upozorňuje na metodické usmernenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (6897/2020-1.7/av, 37887/2020), v ktorom upriamuje pozornosť aj na cit.: „*judikatúru Súdneho dvora EÚ, ktorý vo viacerých rozsudkoch opätovne a systematicky zdôraznil, že cieľ smernice vo veci posudzovania vplyvov projektov alebo ich zmien na životné prostredie, ktorá je transponovaná do zákona, nemožno obísť rozdelením projektov na menšie súčasti (viď v tomto zmysle rozhodnutie C-147/07, Ecologistas en Acción-CODA, odsek 44; Vec C-205/08, Alpe Adria, odsek 53)... Okrem toho, aby sa zabránilo zneužívaniu pravidiel EÚ tým, že sa rozdelia projekty, ktoré by dohromady mohli mať významný vplyv na životné prostredie, je potrebné vziať do úvahy kumulatívny účinok takých projektov, medzi ktorými existuje objektívne a chronologické prepojenie (Vec C-244/12, Salzburger Flughafen, bod 21).*“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR má za to, že uvedené tvrdenie o možnej spojitosti medzi dobývacími priestormi nie je podložené žiadnymi dôkazmi. Ani samotný podávateľ podnetu nepredložil dôkazy v danej veci. Na základe voľne dostupných informácií, a to informácií o vlastnickej štruktúre lomov v okolí navrhovanej činnosti, prebiehajúcich zámerov atď., nie je preukázaná žiadna spojitosť medzi lomami, ani objektívna ani chronologická. Každý lom vznikol v inom období, každý má inú vlastnickú štruktúru. MŽP SR neeviduje žiadne prepojenia medzi nimi, ani obchodné ani personálne. Navrhovateľ prevádzkuje malý dobývací priestor v Bulharoch od roku 2020, na výmere 9 997 m², ide o ložisko nevyhradeného nerastu čadiča, ktoré sa nachádza na pozemkoch Lesov Slovenskej republiky, štátny podnik, za ktoré platí nájom. Uvedený lom je bez banských objektov. Spoločnosť PK Metrostav a. s., ktorá prevádzkuje vlastný lom v Bulharoch, bola založená 26. apríla 1996 a do obchodného registra bola zapísaná 3. septembra 1996 (Obchodný register Okresného súdu Žilina v Žiline, oddiel Sa, vložka č.10533/L) pod pôvodným menom Priemysel kameňa, a.s., so sídlom v Lučenci. Pôvodne spoločnosť prevádzkovala tri lomy: Stožok, Bulhary a Čamovce. Ich lom v Bulharoch je dobývacím priestorom, ťažia na vlastných pozemkoch a ťažba prebieha pod touto vlastnickou štruktúrou od 90-tych rokov 20. storočia. Vlastníkom PK Metrostav a.s. je nadnárodná spoločnosť Metrostav a.s., so sídlom v Českej republike. Lom Konrádovce prevádzkuje spoločnosť Spoločnosť BAZALT PRODUCT s.r.o., Ulica L. N. Tolstého 35, 984 03 Lučenec,

ktorá vznikla v roku 2009 a majiteľom je maďarská spoločnosť. Ide o lom evidovaný bankým úradom, a nakoľko ide o veľkú výmeru, bol predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti podľa § 18 zákona o posudzovaní vplyvov. Lom (potencionálny) Šíd, nemá potrebné povolenia na prevádzkovanie, nie je dobývacím priestorom ani ložiskom nevyhradeného nerastu a nemôže vykonávať bankú činnosť, nevykonáva ju od 90.-tych rokov 20. storočia.

MŽP SR zároveň uvádza, že § 18 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov vypovedá o posudzovaní viaceru na seba nadväzujúcich zmien tej istej navrhovanej činnosti, ktoré samostatne nedosahujú prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8, ale v súčte ich dosahujú alebo prekračujú, považujú sa tieto zmeny činnosti za jednu činnosť. V tomto prípade nejde o viaceru na seba nadväzujúcich zmien tej istej činnosti, nakoľko v okolí navrhovanej činnosti je viaceru samostatných prevádzok lomov, ako je už vyššie uvedené, s rozdielnou vlastníckou štruktúrou.

MŽP SR ďalej poukazuje aj na ust. § 20 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorý poskytuje možnosť, nie povinnosť, posudzovať vplyvy navrhovaných činností spoločne, ak sú v prevádzkovej alebo priestorovej súvislosti. Túto skutočnosť potvrdzuje aj vydaný rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5S 55/2018-605 zo dňa 25. 06. 2019.

Podľa § 54 ods. 2 písm. s) zákona o posudzovaní vplyvov MŽP SR určuje spoločné posudzovanie viacerých navrhovaných činností, ak sú v prevádzkovej alebo priestorovej súvislosti podľa § 20 ods. 2 tohto zákona. Ustanovením, priamo pojednávajúcim o možnosti spoločného posudzovania je ustanovenie § 30 ods. 4 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov, podľa ktorého ak ide o určovanie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, vychádza sa z prílohy č. 11 zákona o posudzovaní vplyvov s prihliadnutím na stanoviská doručené podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov; určí sa pritom najmä ktoré zo súvisiacich navrhovaných činností podľa § 20 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov sa majú spoločne posudzovať.

MŽP SR na základe údajov a skutočností uvedených v príslušnej dokumentácii navrhovanej činnosti zastáva názor, že navrhovaná činnosť navrhovateľa nie je predmetom zisťovacieho konania alebo povinného hodnotenia, nakoľko ide o podlimitnú navrhovanú činnosť, ktorá nedosahuje prahové hodnoty stanovené v prílohe č. 8 časti B zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR má zároveň za to, že pri dodržaní všeobecne platných záväzných predpisov, vhodných technických a bezpečnostných opatrení nebude navrhovaná činnosť predstavovať taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov, a preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ďalej dotknutý orgán uvádza, že cit.: „v zmysle § 11 ods. 2 písmena a) a b) stavebného zákona sú obce povinné mať územný plán obce, ak treba riešiť koncepciu ich územného rozvoja, uskutočňovať rozsiahlu novú výstavbu a prestavbu v obci alebo umiestňovať verejnoprospešné stavby alebo to vyplýva zo záväznej časti územného plánu regiónu, najmä na splnenie medzinárodných záväzkov alebo na umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia celoštátneho významu. Za rozsiahlu novú výstavbu a prestavbu sa na účely stavebného zákona rozumie podľa § 139a ods. 11 písm. a) rozšírenie zastavaného územia obce (podľa § 138a ods. 8) najmenej o 15%, d) rozšírenie výrobného územia v obci o viac ako 3 ha alebo ak tým výrazne stúpnu nároky na dopravnú alebo technickú vybavenosť obce. Zo zreteľom na celkovú rozlohu predloženého zámeru má za to, že sa jedná o využitie územia na výrobu väčšieho ako 3 ha, a vzhľadom na vyššie uvedené by obec mala mať spracovaný a schválený koncepčný dokument ich rozvoja (územný plán), ktorý by zosúladiť všetky činnosti v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie uvedené stanovisko, avšak nakoľko obec Bulhary nemá vypracovaný územný plán obce nevie k tomu zaujať stanovisko. MŽP SR s ohľadom na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja uvádza, že lokalita Bulhary je s prestávkami využívaná na ťažbu bazaltu (čadiča) už od 19. storočia, a to z dôvodu bohatého výskytu tohto nerastu. Prevádzkovanie navrhovanej činnosti prispieva k miestnemu rozvoju ako aj k rozvoju zamestnanosti v danom území.

Na záver dotknutý orgán požaduje na základe vyššie uvedených skutočností navrhovanú činnosť dôsledne a v širších súvislostiach (kumulatívne - vzhľadom na iné ťažby v lokalite) posúdiť a vyhodnotiť vplyvy na životné prostredie, resp. navrhnúť také opatrenia, ktoré zabránia poškodeniu životného prostredia. Zároveň upozorňuje na povinnosť riešiť rozšírenie ťažby vo väzbe na § 39b ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie uvedené stanovisko a dodáva, že navrhovateľ je povinný dodržiavať všetky zákonom stanovené podmienky a taktiež v zmysle záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrického kraja rešpektovať všetky uvedené regulatívy. MŽP SR konštatuje, že vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životné prostredia sú dostatočne vyhodnotené v rámci tohto rozhodnutia. MŽP SR zároveň uvádza, že pri dodržaní všeobecne platných záväzných predpisov, vhodných technických a bezpečnostných opatrení nebude navrhovaná činnosť predstavovať taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov, a preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

- **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci** (RÚVZLC/OPPL/202/4067/2023 zo dňa 12. 10. 2023) vo svojom stanovisku uviedol, že na základe žiadosti navrhovateľa vydal dňa 02. 06. 2023 súhlasné záväzné stanovisko č. RÚVZLC/PPL/309/2185/2023 k návrhu na územné konanie „Rozšírenie dobývania nevyhradeného nerastu – čadiča“, Lom Bulhary – Smrečina, k. ú. Bulhary. Stanovisko dotknutého orgánu v uvedenej veci ostáva nezmenené.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.

- **Okresný úrad Lučenec, pozemkový a lesný odbor, oddelenie lesného hospodárstva** (list. č. OU-LC-PLO2-2023/011553-002 zo dňa 11. 10. 2023) vo svojom stanovisku uviedol, že potvrdzuje platnosť svojho záväzného stanoviska č. OU-LC-PLO2-2023/006241-002 zo dňa 16. 05. 2023, v ktorom s navrhovanou činnosťou súhlasí za dodržania podmienok v ňom uvedených. A zároveň dotknutý orgán oznamuje, že nemá žiadne iné poznatky, ktoré by mali podstatný vplyv na to, či navrhovaná činnosť bude podliehať posudzovaniu podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.

- **Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Lučenci** (list. č. ORHZ-LC1-2023/000332-002 zo dňa 06. 10. 2023) vo svojom stanovisku dotknutý orgán uviedol, že k predmetnej veci vydal súhlasné stanovisko pre účely územného konania dňa 11. 05. 2023, zn. ORHZ-LC1-2023/000145-002.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.

- **Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor energetiky a surovínovej politiky** (list. č. 216817/2023-4110-469124 zo dňa 13. 10. 2023) vo svojom stanovisku uvádza, že vzhľadom na to, že predmetná činnosť sa má vykonávať na ploche 3,99 ha a celková ročná ťažba je plánovaná do 98 120 ton ročne, čím nedosahuje prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, zastáva názor, že

navrhovanú činnosť v zmysle už schváleného PVL nie je potrebné posudzovať podľa predmetného zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie uvedené stanovisko.

- **Okresný úrad Lučenec, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií** (list. č. OU-LC-OCDPK-2023/011698-002 zo dňa 08. 11. 2023) vo svojom stanovisku uviedol, že k navrhovanej činnosti ako dotknutý orgán vydal súhlasné stanovisko dňa 05. 06. 2023 pod č. OU-LC-OCDPK-2023/006250-002, v ktorom určil podmienky, ktoré je žiadateľ povinný dodržať pre navrhovanú činnosť a využitie navrhovaných prepravných trás. K posudzovaniu navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov sa preto nevyjadroval. Dotknutý orgán nepožaduje navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.

- **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny** (list. č. 13068/2023-6.3 zo dňa 14. 11. 2023) vo svojom stanovisku ako dotknutý orgán uviedol, že po oboznámení sa s predmetným podnetom má za to, že predložený podnet obsahovo nemá charakter podnetu, ale vo svojej podstate ide o odstúpenie žiadosti o poskytnutie odbornej pomoci medzi orgánmi štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie. Vzhľadom na vyššie uvedené, dotknutý orgán nebude k predmetnému podnetu vyjadrovať.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR má za to, že predložený odôvodnený písomný podnet spĺňa obsahovo charakter podnetu podľa § 19 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov kedy príslušný orgán začne konanie o podnete z vlastného podnetu alebo na základe odôvodneného písomného podnetu. Podľa § 19 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov príslušný orgán v konaní o podnete určí, či posudzovaniu podlieha navrhovaná činnosť alebo jej zmena, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov alebo nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR listom č. 11305/2023-11.1.1/ssch, 90530/2023 zo dňa 30. 11. 2023, v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku upovedomilo účastníkov konania o podkladoch rozhodnutia a o možnosti sa pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) na MŽP SR, na adrese Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v pracovných dňoch v čase od 09:00 do 14:00 hod. MŽP SR zároveň určilo, že vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie možno v lehote do 10 pracovných dní odo dňa doručenia upovedomenia. Túto možnosť nevyužil nikto z účastníkov konania.

Navrhovaná činnosť predstavuje rozšírenie dobývania pokračovaním ťažby smerom západným na pozemku s par. č. C-KN 363/61 o výmere 39 995 m² v k. ú. Bulhary, druh lesný pozemok, nadväzujúc na doterajšie dobývanie na pozemku s par. č. C-KN 363/15 o rozlohe 9 997m² v k. ú. Bulhary. Začiatok dobývania plynulo nadväzuje na súčasné dobývanie a po vydaní rozhodnutia príslušným obvodným banským úradom a nadobudnutím jeho právoplatnosti bude pokračovať až do vydobytia zásob. Dobývanie bude postupné, rozdelené minimálne na tri časti.

Navrhovaná činnosť nemá nároky na zastavané územia obce Bulhary a jej okolie, bude vykonávaná výhradne na lesných pozemkoch, ktoré budú dočasne odňaté z lesného pôdneho fondu, a to na dobu 20 rokov. Odlesňovanie bude postupné, minimálne v troch etapách.

Dopravný prístup k ostatným pozemkom zostane zachovaný. Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde ku odstraňovaniu skrývky, ktorá bude využitá pri biologickej rekultivácii územia.

Navrhovaná činnosť nebude mať nároky na spotrebu technologickej resp. pitnej vody. V procese ťažby a úpravy vytťaženej suroviny sa nezvažuje s použitím strojno- technologických zariadení vyžadujúcich napojenie na energetické zdroje. V prípade nutnosti napojenia na energetický zdroj bude použitý elektroagregát.

Pre zabezpečenie dopravy vytťaženej suroviny z ložiska do úpravárenského procesu budú využívané len vnútroareálové komunikácie. Dopravný prístup predstavuje prístupová komunikácia III. triedy cez obec Bulhary s napojením na štátnu cestu II/71 Filákov. Kamenárske výrobky sa k odberateľom prepravujú prevažne nákladnými vozidlami. Doprava bude vykonávaná len v pracovných dňoch v čase od 7,00 hod do 16,00 hod. Frekvencia dopravy bude cca 20 áut denne, t.j. 2,22 nákladných áut za hodinu s nosnosťou do 25 ton. Hodnoty emisných prírastkov zo súvisiacej dopravy sú zanedbateľné. Hlučnosť dopravy zaťaží obec Bulhary na cca 50 db, čo je štandardná hodnota pri automobilovej doprave. Z hľadiska hluku zo samotnej ťažby a úpravy vytťaženej suroviny pri používaní technologických zariadení sa nepredpokladá dopad na zdravotný stav obyvateľstva, a to vzhľadom na veľkú vzdialenosť od obce Bulhary (1,6 km).

Dobývanie predmetného ložiska nevyhradeného nerastu – čadiča je projektované na území, ktoré nie je v zmysle § 9 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov oblasťou vyžadujúcou osobitnú ochranu ovzdušia. Vplyv na ovzdušie a miestnu klímu možno realizáciou navrhovanej činnosti pokladať za nevýznamný.

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti sa nepredpokladá výskyt žiarenia a ani iných fyzikálnych polí, navrhovanou činnosťou nebudú produkované škodlivé látky, ktoré by ohrozovali zdravie obyvateľov. Navrhovaná činnosť nebude zdrojom tepla alebo zápachu.

Navrhovaná činnosť nebude mať negatívny vplyv na kultúrne hodnoty územia, kultúrne a historické pamiatky, paleontologické a archeologické náleziská, či významné geologické lokality a kultúrne hodnoty nehmotnej povahy. V danej oblasti nie sú zistené archeologické náleziská ani kultúrne pamiatky.

V prípade, že by pri zemných prácach došlo k odkrytiu nepredpokladaného nálezu, bude potrebné postupovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Navrhovaná činnosť vzhľadom na svoj charakter a umiestnenie nebude mať vplyv presahujúci štátne hranice.

Vzhľadom na charakter, rozsah a umiestnenie navrhovanej činnosti sa nepredpokladá jej negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia, obyvateľstvo, historicky, kultúrne alebo archeologicky významné oblasti, urbánny komplex, využívanie zeme, únosnosť prírodného prostredia, biodiverzitu, ani sa nepredpokladajú významné negatívne kumulatívne a synergické vplyvy.

Prevádzkovaný lom a plánované postupné dobývanie v celom priestore ložiska je situované v prostredí, ktoré nie je zaťažené a ani význačné niektorou zo zložiek životného prostredia. Mierne negatívny vplyv na životné prostredie je preukázateľný v lokálnom rozsahu. Lom je chránený okolitou lesnou vegetáciou, dopad na širšie okolie sa preto nepredpokladá. V širšej oblasti, juhozápadne cca 850 m od navrhovanej činnosti sa nachádza lom spoločnosti PK Metrostav. Vzhľadom na veľkú vzdialenosť predmetného lomu od navrhovanej činnosti sa nepredpokladá kumulácia vplyvov na zložky životného prostredia.

Ložiskom nepreteká žiadny povrchový tok a rovnako je bez prítokov podzemnej vody. Ťažená hornina je v styku s vodou stabilná. Povrchové zrážky z časti odtekajú prirodzene, resp. infiltrujú do podlažia vzhľadom na puklinovú priepustnosť hornín. Pre možnosť lepšieho odvádzania možných prívalových zrážkových vôd sa na vhodných miestach vykopú ryhy (hlavne v miestach lomových ciest). Možnému znečisteniu povrchových vôd ropnými látkami sa predíde dodržiavaním technických a technologických predpisov, technických noriem, havarijného plánu a prevádzkových predpisov pre manipuláciu s nebezpečnými odpadmi a škodlivými látkami.

Postupnou ťažbou nerastu - čadiča dôjde k čiastočnému plošnému preskupeniu štruktúrnych prvkov v krajine. Stabilita horninového masívu pri dodržiavaní technologických postupov, generálneho svahu lomu a záverečného svahu lomu bude nezmenená. Po ukončení dobývania a vykonaní technickej a biologickej rekultivácie zostane celkový ráz krajiny nezmenený.

Vo využívanej ploche nie je poľnohospodársky pôdny fond. Dôjde len k postupnému odlesňovaniu lesných pozemkov, čím sa zabezpečí minimálny vplyv na okolitú flóru a faunu. Príprava územia na ťažbu nepredstavuje žiadny významný vplyv a nedochádza k ohrozeniu fauny a flóry. Po ukončení dobývania musí byť vypracovaný „Plán likvidácie ložiska“, súčasťou ktorého bude aj plán technickej a biologickej rekultivácie – k opätovnému zalesneniu.

V konaní o podnete neboli identifikované také vplyvy navrhovanej činnosti, ktoré by realizáciou navrhovanej činnosti znamenali spoločensky neprijateľné riziko vážneho poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia oproti súčasnému stavu, ani sa nepredpokladá, že by navrhovaná činnosť mohla ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability.

V rámci konania o podnete MŽP SR posúdilo navrhovanú činnosť vo vzťahu k možným negatívnym vplyvom na životné prostredie a zdravie obyvateľov v záujmovom území, a to najmä z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, umiestnenia navrhovanej činnosti a významu a vlastností očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov vrátane kumulatívnych vplyvov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

MŽP SR konštatuje, že v doručených stanoviskách neboli uvedené také skutočnosti, na základe ktorých by bolo opodstatnené posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR po preštudovaní podnetu a doručených stanovísk zastáva názor, že vzhľadom na povahu a rozsah navrhovanej činnosti, miesto realizácie, únosnosť a zraniteľnosť dotknutého územia a vzhľadom na význam predpokladaných vplyvov súvisiacich s realizáciou navrhovanej činnosti, sa navrhovaná činnosť nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, nakoľko možno vylúčiť, že s jej realizáciou budú spojené pravdepodobne významné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva dotknutého územia.

MŽP SR neeviduje žiadnu spojitosť navrhovanej činnosti s dobývacími priestormi v jej okolí, nakoľko ide o samostatné prevádzky lomov s rozdielnou vlastníckou štruktúrou, tzv. nie je preukázaná žiadna spojitosť medzi dobývacími priestormi, ani objektívna ani chronologická. MŽP SR má za to, že v tomto prípade nejde o viacero na seba nadväzujúcich zmien tej istej navrhovanej činnosti, ktoré samostatne nedosahujú prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, ale v súčte ich dosahujú alebo prekračujú, a preto sa považujú tieto zmeny činnosti za jednu činnosť. MŽP SR ďalej poukazuje aj na ust. § 20 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorý poskytuje možnosť, nie povinnosť, posudzovať vplyvy navrhovaných činností spoločne, ak sú v prevádzkovej alebo priestorovej súvislosti.

MŽP SR posúdilo navrhovanú činnosť aj z hľadiska jej povahy a rozsahu, miesta vykonávania navrhovanej činnosti a významu a vlastností očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri konaní o podnete boli použité kritériá pre rozhodovanie podľa prílohy č. 10 k zákonu o posudzovaní (transpozícia prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie). V tejto súvislosti však MŽP SR upriamuje pozornosť na ust. § 1 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov, podľa ktorého sa posudzovanie má vykonať pred umiestnením navrhovanej činnosti podľa osobitného predpisu.

MŽP SR po posúdení miesta vykonávania navrhovanej činnosti rovnako nepredpokladá kumuláciu vplyvov na zložky životného prostredia, a to aj vzhľadom na dostatočnú vzdialenosť navrhovanej činnosti od najbližšieho dobývacieho priestoru v jej okolí. Navrhovaná činnosť z hľadiska umiestnenia neprináša také významné negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré by v značnej miere mohli ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov.

MŽP SR vzhľadom na rozsah a charakter navrhovanej činnosti nepredpokladá, že by vplyvy navrhovanej činnosti počas jej realizácie a prevádzky mohli ovplyvňovať pohodu života obyvateľstva. Navrhovaná činnosť nebude mať významný vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Nie je predpoklad, že by produkcia hluku a znečisťovanie ovzdušia vznikajúce vo fáze prípravy navrhovanej činnosti a rovnako prevádzky navrhovanej činnosti negatívne vplývali na stav životného prostredia v dotknutom území.

MŽP SR na základe preskúmania a posúdenia predloženého podnetu, doručených stanovísk, v ktorých neboli uvedené také skutočnosti, na základe ktorých by bolo opodstatnené posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov k podnetu v zmysle § 19 ods. 5 písm. e) zákona o posudzovaní vplyvov a na základe zhodnotenia stavu životného prostredia a celkovej úrovne ochrany životného prostredia v záujmovom území usúdilo, že navrhovaná činnosť nepredstavuje taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere ohrozoval životné prostredie a zdravie obyvateľov, resp. by bola v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi v oblasti starostlivosti o životné prostredie a zdravie obyvateľov, a preto MŽP SR rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku na MŽP SR v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkovi konania.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

RNDr. Anna Bohers, PhD.
poverená vykonávaním funkcie
generálneho riaditeľa sekcie

Doručuje sa (*elektronicky*):

1. Obecný úrad Bulhary, Bulhary 96, 986 01 Fiľakovo
2. UNICO s.r.o., Závodská 42, 010 01 Žilina
3. Obvodný banský úrad Banská Bystrica, ul. 9. mája č. 2, 975 90 Banská Bystrica
4. Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie republiky 26, 984 36 Lučenec
5. Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
6. Okresný úrad Lučenec, pozemkový a lesný odbor, oddelenie lesného hospodárstva, Námestie republiky 26, 984 36 Lučenec
7. Okresný úrad Lučenec, odbor krízového riadenia, Námestie republiky 26, 984 36 Lučenec
8. Okresný úrad Lučenec, odbor dopravy a pozemných komunikácií, Námestie republiky 26, 984 36 Lučenec
9. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci, Petőfiho č. 1, 984 38 Lučenec
10. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Lučenci, Novomeského 3, 984 36 Lučenec
11. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské Nivy 44/a, 827 15 Bratislava
12. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, TU
13. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, TU
14. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava